

*Перерва Олександр Петрович,
здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня;
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Фінансові аспекти конкурентоспроможності промислової продукції є ключовим чинником, що впливає на здатність підприємства успішно конкурувати на ринку, залучати споживачів і отримувати стабільний дохід. Конкурентоспроможність визначається комплексом чинників, таких як ціна, якість, інноваційність продукції та фінансова стійкість компанії, які залежать від ефективного управління фінансовими ресурсами [1, 3, 5].

В процесі проведеного дослідження було виявлено та обґрунтовано основні фінансові аспекти, що впливають на конкурентоспроможність промислової продукції

1. *Собівартість продукції.* Зниження собівартості – один з найважливіших чинників конкурентоспроможності. Чим нижча собівартість продукції, тим більші можливості для підприємства пропонувати конкурентні ціни, зберігаючи при цьому прибутковість. Для цього застосовуються методи таргет-костингу, кайдзен-костингу, оптимізації витрат на всіх етапах виробничого процесу.

2. *Цінова стратегія.* Фінансова стратегія підприємства повинна включати формування оптимальної ціни на продукцію. Конкурентна ціна дозволяє зайняти кращу позицію на ринку, але також має забезпечувати рентабельність виробництва. Використання гнучкої цінової політики та адаптації до ринкових змін є важливими елементами фінансової стратегії.

3. *Інноваційність та інвестиції в розвиток.* Вкладення в нові технології, автоматизацію та дослідження підвищують конкурентоспроможність, але потребують значних фінансових ресурсів. Підприємства, що інвестують в інновації, можуть створювати продукцію з унікальними властивостями, що забезпечує їм перевагу на ринку. Фінансова складова тут включає доступ до кредитів, залучення інвесторів або використання власних коштів для фінансування нових розробок.

4. *Фінансова стабільність і кредитоспроможність.* Стабільне фінансове становище дозволяє підприємству залучати додатковий капітал для розширення виробництва та модернізації. Надійне фінансове становище зміцнює довіру інвесторів і партнерів, а висока кредитоспроможність надає можливість використовувати зовнішнє фінансування для підтримки конкурентних переваг.

5. *Ефективність управління оборотним капіталом.* Оптимальне управління оборотними коштами (запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами) дозволяє підприємству підтримувати ліквідність і фінансову гнучкість. Це сприяє забезпеченню своєчасного виконання

замовлень і задоволенню попиту, що є важливим фактором конкурентоспроможності.

6. *Якість продукції та гарантії.* Інвестиції у покращення якості продукції також пов'язані з фінансовими ресурсами. Підприємства, що забезпечують високу якість і надають гарантії на свою продукцію, мають конкурентну перевагу, оскільки споживачі віддають перевагу товарам із високим рівнем надійності. Фінансовий аспект тут включає витрати на контроль якості, сертифікацію та обслуговування клієнтів.

7. *Гнучкість і адаптивність до ринкових змін.* Уміння швидко адаптуватися до змін ринку залежить від фінансової гнучкості підприємства. Фінансово стійкі компанії можуть ефективніше реагувати на коливання попиту, економічні кризи чи зростання витрат на ресурси, зберігаючи свою конкурентоспроможність навіть в умовах нестабільності.

Визначено також і шляхи підвищення конкурентоспроможності через фінансову складову, до яких ми пропонуємо віднести [2, 4, 6]: зниження витрат через впровадження сучасних методів управління витратами, таких як таргет-костинг та кайдзен-костинг, що дозволяє оптимізувати виробничі процеси та підвищити ефективність використання ресурсів; оптимізацію фінансових ресурсів за допомогою ефективного управління дебіторською заборгованістю, запасами та грошовими потоками; диверсифікацію джерел фінансування, включаючи залучення інвестицій, венчурного капіталу, державних грантів для інноваційних проектів; підвищення якості через інвестиції в модернізацію обладнання, автоматизацію процесів і постійний контроль якості, що забезпечує задоволення потреб споживачів; розробка фінансових стратегій для гнучкого ціноутворення, яке дозволяє підприємствам адаптуватися до ринкових змін та підтримувати конкурентні переваги.

Фінансові аспекти конкурентоспроможності промислової продукції є важливою складовою загальної стратегії підприємства, спрямованої на утримання та посилення позицій на ринку. Підприємства, що ефективно управляють своїми фінансовими ресурсами, здатні пропонувати конкурентоспроможні ціни, високоякісну продукцію та швидко адаптуватися до ринкових змін, що забезпечує їм стабільний розвиток і переваги перед конкурентами.

Список використаних джерел:

1. Перерва П.Г. Економіка і маркетинг виробничо–підприємницької діяльності: навч. посібник / За ред. проф. Перерви П.Г., проф. Гаврись О.М., проф. Погорелова М.І. – Харків : НТУ «ХПІ», 2004. 640 с.
2. Kocziszy György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.
3. Перерва П. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності : підруч. / П. Г. Перерва; за ред. П. Г. Перерви, С. А. Меховича, М. І. Погорелова. Харків : НТУ «ХПІ», 2008. 1080 с.
4. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю підприємства. Маркетинг: підручник / За ред. О.А.Старостіної. Київ : Знання, 2009. С. 461-

518.

5. Compliance program: [tutorial]. / P.G.Pererva [et al.]; ed.: P.G.Pererva, G.Kocziszky, M.Veress Somosi. Kharkov ; Miskolc : NTU «KhPI», 2019. 689 p.

6. Перерва П.Г. Організація та управління інноваційною діяльністю : підручник / за ред. П.Г. Перерви, С.А. Меховича, М.І. Погорєлова. Харків: НТУ «ХПІ», 2008. 1025 с.